ECLI:LV:AT:2019:1230.15830207009.4.L
Lieta Nr. 15830207009, SKK-884/2019
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2019.gada 30.decembrī

Augstākās tiesas senators Pēteris Opincāns izskatīja rakstveida procesā Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūras prokurora Dana Dibaņina protestu par Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 3.janvāra spriedumu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 150 stundām;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām;
atzīts par nevainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un attaisnots.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts piespiedu darbs uz 250 stundām.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji šim sodam pievienot sodu, kas noteikts ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 18.jūnija spriedumu, galīgo sodu nosakot piespiedu darbu uz 350 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem.
Ieskaitīts /pers. A/ sodā pilnībā izciestais sods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 18.jūnija sprieduma un noteikts, ka izciešamā piespiedu darba daļa ir 230 stundas.

[2] Ar Rīgas apgabaltiesas 2018.gada 27.jūnija spriedumu atcelts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 3.janvāra spriedums daļā par /pers. A/ notiesāšanu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā, 210.panta trešajā daļā, 210.panta trešajā daļā un daļā par /pers. A/ atzīšanu par nevainīgu viņam celtajā apsūdzībā ar Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un attaisnošanu, par noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu un galīgo sodu.
/pers. A/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 150 stundām;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 210.panta trešajā daļā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods /pers. A/ noteikts piespiedu darbs uz 300 stundām.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji šim sodam pievienots sods, kas noteikts ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 18.jūnija spriedumu, galīgo sodu nosakot piespiedu darbu uz 400 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem.
Ieskaitīts /pers. A/ sodā pilnībā izciestais sods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 18.jūnija sprieduma piespiedu darba soda 120 stundas un noteikts, ka izciešamā piespiedu darba soda daļa ir 280 stundas.
Spriedums stājies spēkā 2018.gada 24.jūlijā.

[3] Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūras prokurors D. Dibaņins, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 650.pantu, iesniedza iesniegumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai, lūdzot ieskaitīt /pers. A/ pilnībā izciesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem, sodā, kas viņam noteikts ar Rīgas apgabaltiesas 2018.gada 27.jūnija spriedumu.

[4] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I. Rūķe, atbildot uz prokurora iesniegumu, norādījusi, ka jautājums par papildsoda ieskaitīšanu nav izskatāms Kriminālprocesa likuma 650.panta kārtībā, jo neattiecas uz sprieduma izpildi un pirmās instances tiesa nav tiesīga labot apelācijas instances tiesas nolēmumu. Lieta tika nosūtīta Rīgas apgabaltiesai prokurora iesnieguma izskatīšanai.

[5] Ar Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmumu nolemts izlabot pārrakstīšanās kļūdu Rīgas apgabaltiesas 2018.gada 27.jūnija sprieduma rezolutīvās daļas 8.rindkopā, norādot, ka „ieskaitīt sodā pilnībā izciesto pēc Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 18.jūnija sprieduma noteikto piespiedu darba sodu 120 stundas kā arī izciesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem un noteikt, ka izciešamā piespiedu darba soda daļa ir 280 stundas".

[5] Par Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmumu Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūras prokurors D. Dibaņins iesniedzis protestu, kurā lūdz atcelt pilnībā Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmumu par pārrakstīšanās kļūdas labošanu Rīgas apgabaltiesas 2018.gada 27.jūnija spriedumā.
Protestā norādīts, ka Rīgas apgabaltiesa ir nepareizi piemērojusi Kriminālprocesa likuma 474.pantā paredzēto normu un pēc būtības ir papildinājusi soda termiņā ieskaitāmā izciestā soda apmēru.
Kriminālprocesa likuma 650.panta pirmā daļa noteic, ka jautājumus, kuri ir saistīti ar spriedumā noteiktā soda izpildi, kā arī neskaidrības, kas rodas, izpildot tiesas nolēmumus, pēc nolēmuma izpildes iestādes vai prokurora iesnieguma izlemj tās pirmās instances tiesas tiesnesis, kurš ir pieņēmis nolēmumu.
Pirmās instances tiesas rīcība, pārsūtot iesniegumu Rīgas apgabaltiesai, nav pamatota.

Motīvu daļa

[7] Augstākās tiesas senators P. Opincāns atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmums par pieļautās kļūdas labošanu ir

atceļams, bet lieta nosūtāma Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai prokurora iesnieguma izskatīšanai Kriminālprocesa likuma 650.panta kārtībā.

[8] Kriminālprocesa likuma 474.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc procesā iesaistītās personas pieteikuma var izlabot nolēmumā pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas.

Senators atzīst, ka Rīgas apgabaltiesa nepareizi interpretējusi Kriminālprocesa likuma 474.pantu, jo minētajā pantā noteiktā matemātiskā aprēķina vai pārrakstīšanās kļūdu labošana nav attiecināma uz tiesas nolēmuma rezolutīvajā daļā noteiktā soda grozīšanu vai papildināšanu (*sk. arī Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 16.jūnija lēmumu lietā Nr. SKK-244/2009 (13870002805), Augstākās tiesas 2015.gada 9.aprīļa lēmumu lietā Nr. SKK-199/2015 (11390072213*).

[9] Kriminālprocesa likuma 650.panta pirmā daļa noteic, ka jautājumus, kuri saistīti ar spriedumā noteiktā soda izpildi, kā arī neskaidrības, kas rodas, izpildot tiesas nolēmumu, pēc nolēmuma izpildes iestādes vai prokurora iesnieguma izlemj tās pirmās instances tiesas tiesnesis, kura pieņēmusi nolēmumu, izņemot šā likuma 638., 642.un 647.pantā minētos gadījumus.

Šajā lietā nav konstatējami iepriekš norādītie izņēmumi, kas liegtu pirmās instances tiesai izlemt jautājumu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 650.panta nosacījumiem.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai nebija tiesiska pamata atteikties izskatīt prokurora iesniegumu un nosūtīt to izlemšanai Rīgas apgabaltiesai. Savukārt Rīgas apgabaltiesa bez tiesiska pamata izskatīja prokurora iesniegumu Kriminālprocesa likuma 474.panta kārtībā.

[10] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 511.panta otrajai daļai spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam, savukārt Kriminālprocesa likuma 512.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

Norādītais attiecināms arī uz apelācijas instances tiesas nolēmumu.

Minētos Kriminālprocesa likuma 474.panta, 511.panta otrās daļas, 512.panta pirmās daļas pārkāpumus senators atzīst par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, kas noveduši pie nelikumīga lēmuma un ir pamats Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 474.panta trešo daļu, Augstākās tiesas senators

nolēma:

atcelt pilnībā Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 27.novembra lēmumu un lietu nosūtīt prokurora D. Dibaņina iesnieguma izlemšanai Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators P. Opincāns